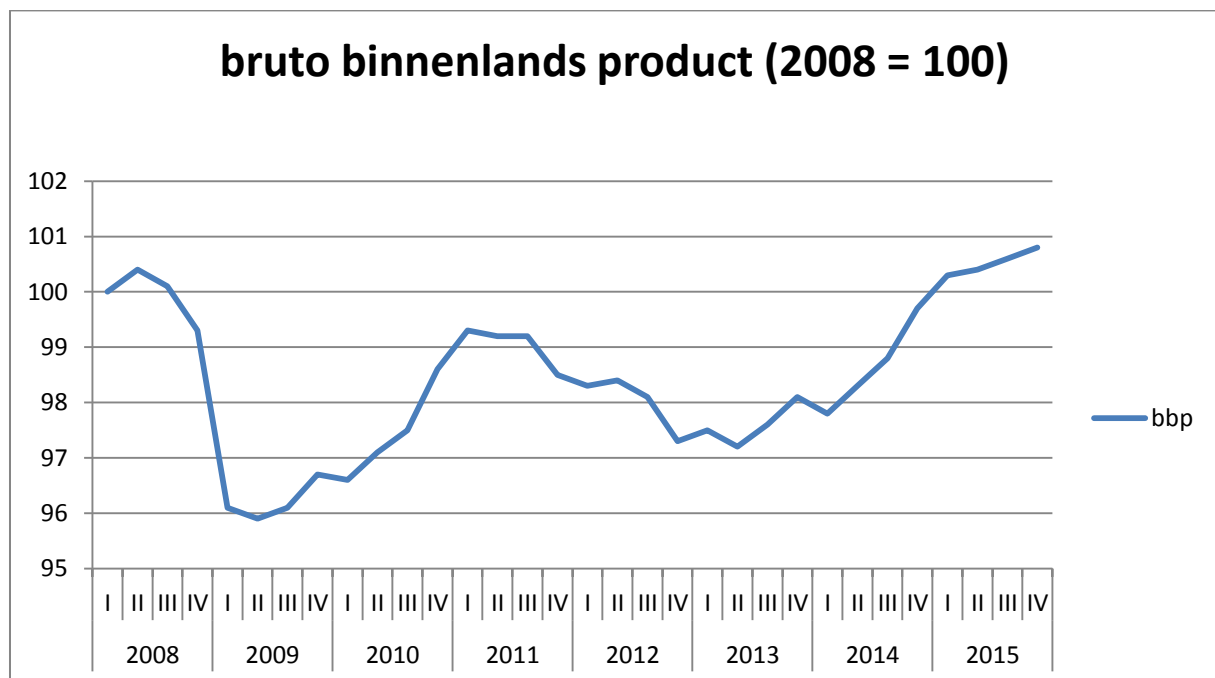

Wat zijn de nationale rekeningen?

Binnen de nationale rekeningen worden aanbod- en gebruiktabellen en sectorrekeningen onderscheiden. In de aanbod- en gebruiktabellen worden productie, verbruik en toegevoegde waarde per bedrijfstak beschreven en uitgesplitst naar productgroep. In de sectorrekeningen worden de verschillende geldstromen binnen de Nederlandse economie opgesplitst in de hoofdsectoren huishoudens, ondernemingen, overheid en het buitenland. Beide systemen beschrijven de gehele economie en sluiten bij elkaar aan. De arbeidsrekeningen wordt als derde hoofdsysteem gezien. Naast deze drie hoofdsystemen publiceert de nationale rekeningen nog enkele satellietrekeningen.

Economische indicatoren

Eén van de centrale indicatoren in de nationale rekeningen is het bruto binnenlands product (bbp). Dit is een maat voor de omvang van de economie. De volumeverandering van het bbp in een bepaalde verslagperiode is de maatstaf voor de groei (of krimp) van de economie. Volumeveranderingen zijn waardeveranderingen geschoond voor prijsveranderingen.

Aanbod- en gebruiktabellen

Het bruto binnenlands product kan op drie manieren worden verkregen: via de productie-, de bestedingen- en de inkomensbenadering. In de aanbod- en gebruiktabellen komen deze benaderingen aan bod. Om te beginnen wordt er een uitgebreid overzicht gegeven van de productie van goederen en diensten: alle waarde die door ingezetenen van een land wordt toegevoegd, telt op tot het bbp. Deze toegevoegde waarde staat gelijk aan het verschil tussen de productiewaarde en de waarde van de in het productieproces verbruikte goederen en diensten. De beschrijving van de productie wordt uitgesplitst naar bedrijfsklasse.

Het bbp vanuit de productiebenadering

	2014*
Vanuit de productie	
	mln euro
Output basisprijzen	
Landbouw, bosbouw en visserij	29 618
Nijverheid en bouw	422 577
Handel, vervoer en diensten	805 748
Intermediair verbruik (-)	
Landbouw, bosbouw en visserij	18 675
Nijverheid en bouw	296 075
Handel, vervoer en diensten	346 538
Toegevoegde waarde (basisprijzen)	
Landbouw, bosbouw en visserij	10 943
Nijverheid en bouw	126 502
Handel, vervoer en diensten	459 210
Saldo productgebonden belastingen en subsidies	66 115
Bruto binnenlands product	662 770

De volledige tabel waarin de opbouw van het bbp vanuit de productie wordt weergegeven is hier te vinden [[link](#)].

Ook wordt vastgelegd hoeveel en wat er wordt geconsumeerd, waarin wordt geïnvesteerd en wat er wordt in- en uitgevoerd. Ook hier geldt dat alle binnenlandse bestedingen samen, plus het uitvoeroverschot, optellen tot het bbp.

Het bbp vanuit de bestedingenbenadering

	2014*
Vanuit de finale bestedingen	
	mln euro
Consumptieve bestedingen huishoudens	296 075
Consumptieve bestedingen overheid	171 197
Bruto investeringen	119 942
Uitvoer van goederen en diensten	549 378
Invoer van goederen en diensten (-)	473 822
Bruto binnenlands product	662 770

De volledige tabel waarin de opbouw van het bbp vanuit de bestedingen wordt weergegeven is hier te vinden [[link](#)].

Bij de inkomensbenadering tellen de lonen, het bruto exploitatie-overschot en belastingen op productie en invoer minus subsidies op tot het bbp. Het bruto nationaal inkomen (bni) kan worden berekend door bij het bbp de ontvangen primaire inkomens uit het buitenland op te tellen en de betaalde primaire inkomens aan het buitenland hierop in mindering te brengen. De verschillende inkomensbegrippen en -verdelingen komen veel uitgebreider aan bod in de sectorrekeningen.

Het bbp vanuit de inkomensbenadering

	2014*
Vanuit de inkomensvorming	
	mln euro
Beloning van werknemers	328 547
Belastingen op productie en invoer minus subsidies	68 454
Bruto exploitatieoverschot	265 769
Bruto binnenlands product	662 770
Saldo uit het buitenland ontvangen primaire inkomens	8 356
Bruto nationaal inkomen	671 126

De volledige tabel waarin de opbouw van het bbp vanuit de inkomensvorming wordt weergegeven is hier te vinden [\[link\]](#).

Sectorrekeningen

De inkomensverdeling, financiering en vermogensvorming worden beschreven in de sectorrekeningen. De binnenlandse economie wordt daarbij onderscheiden in de hoofdsectoren overheid, huishoudens inclusief instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens (IZWh), niet-financiële vennootschappen en financiële instellingen. Een andere naam voor sectorrekeningen is inkomens- en vermogensrekeningen.

Enkele kernindicatoren vanuit de sectorrekeningen

		2012	2013**	2014*
Overheid				
EMU schuld	% bbp	66,4	67,9	68,2
EMU saldo	% bbp	-3,9	-2,4	-2,4
Belasting- en premiedruk	% bbp	35,7	36,3	37,1
Overheidsuitgaven totaal	% bbp	47,1	46,4	46,2
Huishoudens incl. IZWh				
Reëel beschikbaar inkomen (netto)	% volumemutaties	-1,2	-1,0	1,3
Uitstaande woninghypotheken	mld euro	671 183	654 040	650 870
Consumptie huishoudens incl. IZWh	% volumemutaties	-1,2	-1,4	0,0
Vennootschappen				
Brutowinst vóór belastingen	mln euro	216 465	217 114	205 457
Winst van buitenlandse dochters	mln euro	47 334	42 359	29 403

De volledige kerncijfertabel van de sectorrekeningen is hier te vinden [\[link\]](#).

Arbeidsrekeningen

Arbeid wordt naast de aanbod- en gebruiktabellen en de sectorrekeningen als een derde hoofdsysteem gezien. De drie hoofdsystemen raken elkaar op belangrijke onderdelen als toegevoegde waarde en beloning. Daardoor zijn ze (door integratie) volledig consistent met elkaar.

Enkele kernindicatoren vanuit de arbeidsrekeningen

		2012	2013**	2014*
Arbeid				
Werkzame beroepsbevolking 15 tot 75 jaar	x 1000	8 836	8 754	8 739
Aantal werknemers	x 1000	7 399	7 275	7 242
Aantal zelfstandigen	x 1000	1 436	1 479	1 497
Werkloze beroepsbevolking 15 tot 75 jaar	x 1000	516	647	660
Werkloosheidspercentage	%	5,8	7,3	7,4
Bruto arbeidsparticipatie	% bevolking 15-75 jaar	70,5	70,5	70,1

Cijfers uit de arbeidsrekeningen over werkgelegenheid zijn hier te vinden [[link](#)].

Satellietrekeningen

Naast de hoofdsystemen AGT, sectorrekeningen en arbeid zijn er specifieke onderwerpen in aparte modules ondergebracht. Hieronder volgt een overzicht van de kernindicatoren van deze satellietrekeningen.

Milieurekeningen

In het reguliere deel van de nationale rekeningen zijn de milieuaspecten van productie en consumptie slechts in beperkte mate meegenomen. Alleen de uitgaven om vervuiling tegen te gaan worden meegeteld. De vervuiling zelf wordt niet in geld uitgedrukt. In de milieurekeningen worden de milieueffecten zo volledig mogelijk gekwantificeerd en worden de uitgaven aan het milieu in de vorm van milieubelastingen of milieueinigingsdiensten verbijzonderd. Om tot een consistente statistische beschrijving te komen sluiten de milieurekeningen aan op de classificaties en definities van de nationale rekeningen.

Enkele kernindicatoren vanuit de milieurekeningen

		2012	2013**	2014*
Broeikaseffect (CO2 equivalenten)	mIn	232 610	231 161	223 675
Ozonlaagaantasting (CFK-12 equivalenten)	x 1000	125	122	78
Verzuring (zuurequivalent)	mld	23	21	21
Netto energieverbruik	petajoules	3 554	3 540	0

Regionale rekeningen

In de regionale rekeningen worden de belangrijkste macro-economische variabelen uitgesplitst naar bedrijfstak en regio.

Enkele kernindicatoren vanuit de regionale rekeningen

		2012	2013**	2014*
bbp per inwoner				
Noord-Nederland	euro	36 617	37 530	35 196
Oost-Nederland	euro	31 469	31 559	32 408
West-Nederland	euro	42 102	42 288	43 480
Zuid-Nederland	euro	36 671	36 899	38 084

Groeirekeningen

De groeirekeningen laten zien welke bijdragen de verschillende productiemiddelen hebben geleverd aan de groei van de toegevoegde waarde of de bruto productie. Ook de ontwikkeling van de multifactorproductiviteit kan uit de groeirekeningen worden afgeleid.

Enkele kernindicatoren uit de groeirekeningen

		2012	2013**	2014*
Arbeidsproductiviteitsontwikkeling (%)		-0.3	0.3	0.8
Bijdrage multifactorproductiviteit aan de groei van de toegevoegde waarde		-1.5	-1.1	1.1

Toerismerekeningen

De toerismerekeningen bieden een geïntegreerd macro-economisch overzicht van de betekenis van toerisme voor de economie. De cijfers zijn consistent met het conceptuele raamwerk van de nationale rekeningen.

Enkele kernindicatoren uit de toerismerekeningen

		2012	2013**	2014*
Aandeel toerisme in bbp	%	3,4	3,5	3,7
Aandeel toerisme in aantal werkzame personen	%	5,5	5,7	5,8

De tabellen van de satellietrekeningen zijn hier te vinden [[link](#)].